

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

1. כל חדא וחדא תיקו בדוכתיה.....
2. טבול יום מנלן ... רמז לטבול יום שאם עבד חילל ... קדושים יהיו ולא יחללו אם אינו ענין לממא דנפיק מוינזרו תנהו ענין לטבול יום.....
3. טבול יום דאם עבד במיתה מנא לן דגמר חילול חילול מתרומה.....
3. שרפה אונן ומחוסר כפורים כשרה.....
3. מחוסר כפורים דזב ... לאו כזב דמי.....
6. והזה המהור מכלל שהוא ממא לימד על טבול יום שכשר בפרה.....
7. מחוסר בגדים מנלן ... דאמר קרא וחגרת אותם אבנט אהרן ובניו ... בזמן שבגדיהם עליהם כהונתם עליהם אין בגדיהם עליהם אין כהונתם עליהם.....
7. מנין לשתויי יין שאם עבד חילל תלמוד לומר יין ושכר אל תשת וגו' ולהבדיל בין הקודש ובין החול.....

דף יז.

א. כל חדא וחדא תיקו בדוכתיה

כבר התבאר לעיל דף טז: שכהן¹ הדיוט שהיה במקדש בעבודתו ושמע שמת לו מת שהוא חייב להתאבל עליו, א"ע"פ שאינו חייב לצאת מן המקדש עד אחר שתגמר אותה עבודה בידי אחרים², אינו עובר מפני שהוא אונן, ואם עבד והוא אונן של תורה חילל עבודתו, בין בקרבן יחיד בין בקרבן ציבור.

¹ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ב הלכה ו

² ועיין ליקוטי הלכות זבחים יז (י ע"א בדפ"י) בזבח תודה ד"ה איכא מרבואתא דלדעת רש"י יש בזה מחלוקת תנאים בברייתא ר' יוסי ור' יהודה ולדעת ר' יוסי נומר עבודתו שכיון שכבר התחיל עבודתו א"כ נכנס לאזהרת ומן המקדש לא יצא ולהכי יגמור אבל להלכתא קיי"ל בזה כר' יהודה כיון שיש סתם משנה בהוריות כותיה וקיי"ל סתם במשנה ומחלוקת בברייתא הלכה כסתם ועוד דבירושלמי יש גורסים במקום ר' יוסי ור"ש וקיי"ל ר' שמעון ור' יהודה הלכה כר' יהודה ועיין צפנת פענח מתנות עניים פ"ד ה"ו (עמ' 99) שכתב שלדעת ר' יהודה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ב. טבול יום מנלן ... רמז לטבול יום שאם עבד חילל ... קדושים יהיו ולא יחללו אם אינו ענין לטמא דנפיק מוינזרו תנהו ענין לטבול יום

כבר התבאר במסכת סנהדרין דף פא: – פג. ולעיל דף טו: שכהן טמא³ בין טמא מת בין טמא שרץ⁴ שעבד בעבודה מעבודת המקדש⁵ חילל עבודתו ובאזהרה הוא וחייב מלקות.

ואפילו טמא שטבל⁶, וצריך להמתין לצאת הכוכבים⁷ כדי ליטהר, ועבד קודם שיעריב שמשו עבודתו פסולה, שנאמר (ויקרא כא פסוק ו) וְלֹא יִחַלְלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמִדּוֹ שֶׁזוֹ אֶזְהָרָה לְטַבּוֹל יוֹם שֶׁעַבַד שְׁעֵדִיין טַמְא⁸ הוּא שְׁנֵאמַר (שם פרק כב פסוק ז) וְבֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר מִכֻּל שְׁעֵדִיין לֹא טָהַר.

אחד טבול⁹ יום מטומאה חמורה כגון שטבל מטומאת מת וזיבות וצרעת, או מטומאה קלה כגון טומאת שרץ וכיוצא בה, טעון הערב שמש.

מניח עבודתו יוצא כיון שכבר היה אונן א"כ נפסלה עבודתו ושוב אינו באזהרת ומן המקדש לא יצא ולהכי מניח ויוצא ולר' יוסי שיגמור עבודתו לא קאי על הכהן האונן אלא שאחר גומר עבודתו ואסור לאונן לצאת עדיין כיון שהוא עדיין בשעת עבודה אע"ג שאינו זה שגומר אותה

³ רמב"ם ביאת המקדש פ"ד ה"א ועיין מנחת חינוך רסה אות ג

⁴ ליקומי הלכות זבחים כב ע"ב ינד ע"א בדפו"י בתורת הקדשים אות ט ובזבח תודה ד"ה ונקטינן ואם כבר טבל וצריך רק הערב שמש בשביל ליטהר חייב משום לאו דלא יחללו ל"ת עו

⁵ וה"ה בבמה גדולה עיין ברדב"ז שם

⁶ רמב"ם ביאת המקדש פ"ד ה"ד

⁷ ומה שצריך להמתין לצה"כ נראה שהוא מדינא ולא מספק דבין השמשות כשאר דינים שצריכים לילה (ספיקא דיומא) דרש"י ברכות דף ב א' ד"ה משעת וכו' כתב דהוא גמר ביאת שמש כדיליף לקמן דתליא בגמר ביאת שמש משמע דאינו מספק אלא דהכי ילפי' וכ"מ נמי בתוד"ה דילמא שם ב ב' שו"ר שכ"ב להדיא בראש יוסף התם בסוגיא

⁸ "לפי שהוא כשני לטומאה עד שיעריב שמשו, שכן פירשו זכרונם לברכה [ויקרא י"א, ל"ב] במים יובא וטמא עד הערב וטהר, הכתוב קרא לטבול יום טמא אע"פ שטבל עד שיעריב שמשו, אבל מכל מקום אינו טמא כמו שהיה קודם טבילה, כי מתחילה היה ראשון לטומאה ואחר הטבילה נקרא שני לטומאה" (חינוך רסה)

⁹ חינוך מצוה רסה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ג. טבול יום דאם עבד במיתה מנא לן דגמר חילול חילול מתרומה

עוד התבאר שם שבארבע¹⁰ עבודות שהזר חייב עליהם, דהיינו עבודה תמה ולא על עבודה שיש אחריה עבודה והם ארבע עבודות בלבד הזריקה ההקטרה ניסוך המים בחג ועל ניסוך היין תמיד. חייב גם מיתה בידי שמים על עבודתו¹¹, אע"פ שלא שהה שם שנאמר (ויקרא כב פסוק ב) וַיִּזְרוּ מִקֶּדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִחַלְלוּ אֶת שֵׁם קִדְשֵׁי ה' זֶה אֲזַהֶרָה לְעוֹבֵד בְּטוֹמְאָה וְלַחֲלוֹן הוּא אֹמֵר (שם פסוק ט) וּמָתוּ בּוֹ כִּי יִחַלְּלוּ מֵה חִלּוֹל הָאִמּוֹר שֵׁם חַיִּיב מִיִּתְה בִּיּדֵי שָׁמַיִם, אִף כֹּאן מִיִּתְה בִּיּדֵי שָׁמַיִם וְכֹל לֹא שְׁחִיבִין עֲלֵיו מִיִּתְה בִּיּדֵי שָׁמַיִם לֹקִינ עֲלֵיו.

דף יז:

ד. שרפה אונן ומחוסר כפורים כשרה

פרה אדומה¹² שעריך לשרפה למרות ששרפה שלא בקידוש ידים ורגלים פסולה מפני שמעשיה בעין עבודה, אם שרפה אונן או מחוסר כפרה כשירה¹³.

ה. מחוסר כפורים דזב ... לאו כזב דמי

¹⁰ רמב"ם שם פ"ט ה"י וה"ב

¹¹ וצע"ק לשון המנחת חינוך שכתב שם באות ד "ודע דטבול יום ששימש אינו חייב מיתה בידי שמים אלא בארבע עבודות שהזר חייב עליהם, אבל שאר עבודות אף שהם פסולים אינם במיתה אלא באזהרה וחייב מלקות, כן הוא בר"מ כאן פ"ט ה"י" ואמאי כתב בטבול יום הא זה שייך בכל טמא כמבוא ברמב"ם שם

¹² רמב"ם הלכות פרה אדומה פרק ד הלכה יד טו

¹³ וכתבו התוס' דטעמא משום דטבול יום כשר בפרה ואונן ומחוסר כפורים אטו בק"ו מטבול יום שאסור בנגיעת תרומה אתו בק"ו מטבול יום שאסור בנגיעת תרומה ומותר בפרה ובהכי ניהא דאע"ג דאמרינן התם דר"ע פליג ואמר מחוסר כפורים אסור בפרה לא קיימא לן כוותיה משום דסתם לן תנא בפ"ב דפרה שהיתה נעשית בטבול יום. כס"מ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

כל אדם הנוגע¹⁴ בטומאה שטמאה מן התורה כגון באב הטומאה¹⁵ ומכל שכן כשהוא אב הטומאה כגון שנגע במת או שטמא בטומאות היוצאים מגופו, הן שהוא אב הטומאה כגון מצורע וזב וזבה נדות ויולדות, והן ראשון כגון בעל קרי, באיזה ענין שהוא טמא מן התורה, אם נכנס למחנה שכינה דהיינו למקדש בין זכר בין נקבה עובר בעשה ובלא תעשה שנאמר (במדבר ה פסוק ג) וְלֹא יִטְמְאוּ אֶת מַחְנֵיהֶם זֶה מַחְנֵה שְׂכִינָה¹⁶ וְאִם הָיָה מְזִיד לֹקֵחַ. וְעָנוּשׁ כֵּרֶת שֵׁנֵאמֶר (ויקרא יז פסוק טז) וְאִם לֹא יִכַּסּוּ וּבְשָׂרוֹ לֹא יִרְחֹץ וְנִשְׂא עֹנֹו¹⁷.

מעזרת ישראל¹⁸ ולפנים אפי' מחוסר כיפורים לא יכנס לשם שעדיין לא טהר טהרה גמורה שנאמר (שם יב פסוק ח) וְכִפֹּר עָלֶיךָ הַכֹּהֵן וְטָהַר מִכֻּל שְׂעֵדִיין לֹא גְמָרָה טְהַרְתָּה¹⁹. אולם י"א²⁰ שמחוסר כפורים שנכנס לעזרת ישראל אינו לוקה, ומכין אותו מכת מרדות. וי"א²¹ שמחוסר כפורים שנכנס למחנה שכינה, דהיינו משער נקנור ולפנים יש בו כרת²²

¹⁴ רמב"ם ביאת המקדש פ"ג ה"י וי"א סנהדרין פ"ט ה"א אות טז

¹⁵ ועי"ז נעשה ראשון לטומאה, שאין אדם נעשה שני לטומאה מן התורה בשום אופן, רק ראשון, ואיזה טומאות מטמאים אדם מן התורה עיין ר"מ הלכות אבות הטומאות, (מנ"ח שסג אות א ערוה"ש העתיד שם סי' לו סעי' ח)

¹⁶ מ"ש זה מחנה שכינה דמשמע לכאורה דאתא למעוטי שאר מחנות שאינו לוקה עליהם קשה דמהי תיתי לן דקרא סתם איירי משמע דאכולהו מחנות קאי ואין לומר דמדכתיב ולא יטמאו את מחניהם אשר אני שוכן בתוכם משמע דמחנה שכינה דוקא קאמר דעבר עליו בלא תעשה ולא על שאר מחנות שיקשה לזה ממה שכתב רבינו לעיל בפרק זה והוא שנוי בתוספתא נכנס המצורע להר הבית לוקה שמונים ואפשר לומר דמן המקדש דנקט רבינו מקום המקדש קאמר וכל המחנות בכלל:

¹⁷ אע"ג דהך קרא הוא באחרי מות באוכל נבילה וטריפה בתו"ב דרשוהו לביאת המקדש ועיין ערוך לנר כריתות דף ב ע"א שכתב

נעלמה ממני כוונת הרמב"ם דכתב בהל' ביאת מקדש (פ"ג ה"ט) טמא שנכנס למקדש במזיד ענוש כרת דכתיב ואם לא יטהר וגו' למה לא הביא קרא דאת משכן ד' טמא דכתיב כרת בפ"י וכדרכו בכל מקום ובפרט דפסוק זה הובא בגמרא דמכות הנ"ל והכס"מ כתב עליו ופשוט הוא ותמהני שלא העיר בזה ועוד ק"ל דבשבועות (טז ב) אמרינן דתרי קראי כתיבי כי את מקדש ד' טמא וכי את משכן ד' טמא ומצרכינן התם ע"ש ואם יש ליליף כרת ג"כ מואם לא יטהר ונשא עונו הרי אכתי חד קרא מיותר הוא וצ"ע:

¹⁸ רמב"ם שם ה"ז

¹⁹ אמנם אין איסורו אלא מדרבנן (ועיין ערוה"ש שם סי' לו סעי' טז - כ שהאריך בביאור דברי הרמב"ם)

²⁰ רמב"ם שם הלכה ט

²¹ השנות הראב"ד שם

²² בראב"ד הקשה עליו שבתוספתא דכלים איתא שמחוסר כיפורים חייב כרת ובכס"מ הוסיף להקשות שבמנחות בפרק הקומץ רבה איתא (דף כז ע"ב) מחוסרי כפרה שנכנסו לעזרה בשוגג חייב הטאת במזיד ענוש כרת. וכתב ליישב דמשמע בפרק שני דזבחים (דף י"ז ע"ב) דאיכא תנא דסבר מחוסר כיפורים אינו חייב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ונוהגת מצוה²³ זו בזכרים ונקבות. ואפילו בזמן הזה יתחייב כרת הנכנס לשם והוא טמא שקדושת השם עליו אפילו היום שהוא שמש.

האוכל קדש²⁴ אחר שטבל קודם שיעריב שמשו קודם. וכן מי שצריך להביא קרבן לטומאתו ואכל קודם שיביא כפרתו לוקה ואינו חייב כרת, שנאמר (שם ז פסוק כ) וְטִמְאַתּוֹ עָלָיו וְנִבְרְתָה עַד שֶׁתְּהִיָּה כָּל טוּמְאַתּוֹ עָלָיו²⁵. וממילא כיון שאינם חייבים כרת במזיד פטורים בשוגג מקרבן. וי"א²⁶ שחייבים כרת במזיד וקרבן בשוגג.

י"א²⁷ שקדושת המקדש וירושלים קדושה ראשונה קדשה לעתיד לבוא וא"כ אף בזמן הזה הנכנס בטומאה לוקה. וי"א²⁸ שאפילו למ"ד שקדושת א"י לא בטלה קדושת ירושלים והמקדש בטלה משנחרבו²⁹ לפיכך הנכנס עתה שם אין בו כרת ומלקות. ולהלכה³⁰ כיון שדעת רוב הראשונים כהרמב"ם הנכנס בזמן הזה חייב כרת ומלקות³¹.

ופלוגתא היא וההיא דתוספתא וההיא דהקומץ רבה כמ"ד מחוסר כפרה דזב כזב דמי ורבינו פסק כמ"ד לאו כזב דמי ומכל מקום צריך טעם למה פסק כן והביא מהר"י קורקוס ז"ל שכתב דטעמיה משום דבפרק שני דזבחים בעינן לאוקמיה פלוגתא דרבנן ויוסף הבבלי בהכי אע"ג שאין בגירסתנו דבר זה בכלל אותו הפרק כך היה בגירסתו (דף מ"ה) וכן היה בגירסת בעלי התוספות שכתבו בזבחים (דף י"ד ע"ב) בד"ה קסבר רבה וכו' ועוד דבההיא סוגיא דגזיר וטמא יהיה לרבות טבול יום דכ"ע מחוסר כיפורים דזב לאו כזב דמי ומוקי רבנן כמ"ד לאו כזב דמי גם רבי יוחנן הכי ס"ל גבי טבול יום וכל שכן גבי מחוסר כפורים ותו דכפ"ג מינין אמרינן דכ"ע מחוסר כפורים דזב לאו כזב דמי:

²³ חינוך מצוה שסג

²⁴ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק יח הלכה יד

²⁵ ואף דכפ"ג מביאת המקדש הי"ד פוסק הר"מ דבביאת מקדש חייב טבול יום כרת רק מחוסר כיפורים פטור [שם ה"ט], מ"מ גבי אכילת קודש סובר הר"מ דגזירת הכתוב היא דאף טבול יום פטור. (מנחת חינוך שם אות ב).

²⁶ השנת הראב"ד שם

²⁷ רמב"ם בית הבחירה פ"ו הי"ד והמ"ז

²⁸ השנת הראב"ד שם

²⁹ וכתב הראב"ד שם "לפי שהיה יודע עזרא שהמקדש וירושלים עתידים להשתנות ולהתקדש קידוש אחר עולמי בכבוד י"י לעולם כך נגלה לי מסוד ה' ליראיו"

³⁰ מגן אברהם סי' תקס"א ס"ק ב ומ"ב שם ס"ק ה ערוה"ש שם סי' יג סעי' יח

³¹ ועיי' שו"ת צ"ץ אליעזר חלק י סימן א שהאריך להוכיח שכן דעת רוב הפוסקים.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ולפיכך מחמת ספק³² שאין אנו יודעים בברור את גבולי העזרה ששיך בהם איסור כרת, וכן מחמת סייג וגם מחמת שמא ח"ו יתנקמו באחינו יושבי א"י וחז"ל, אסור³³ להכנס לכל שטח הר הבית הגם שאין אנו אלא טבולי יום.

ואנשי בטחון שחייבים מחמת פקוח נפש לעלות להר הבית יטבלו בברכה ויקפידו על כל דיני חציצה בטבילה וכן יקפדו שלא לעשות צעד או שהות נוספת בהר הבית שאין התפקיד מחייב³⁴.

י"א³⁵ שאסור ליגע בכותל המערבי שריד בית מקדשנו שיבנה ויכונן בב"א³⁶. וי"ש³⁷ מתירים³⁸. ומנהג ישראל כדיעה המתרת ואין להחמיר בנגיעה כלל כדנהוג עלמא³⁹. יש להימנע מלתחוב פתקים בין אבני הכותל המערבי⁴⁰.

ו. והזה הטהור מכלל שהוא טמא לימד על טבול יום שכשר בפרה

- ³² עיין צי"א שם ועיין באגר"מ או"ח ב סימן קיג
- ³³ וכן עיין בשו"ת מנחת יצחק ח"ה סימן ועיין בספר פאת השלחן (ה' ארץ ישראל ג' סעי' י"ב, בית ישראל אות כ"ו). ועיין שו"ת יביע אומר חלק ה – יו"ד סימן כו אות יא
- ³⁴ הרב אביגדור הלוי נבנצאל שליט"א בספר ביצחק יקרא הנדפס על המ"ב בקונטרס ההנהגות הלכות צבור אות ל"ד
- ³⁵ לפי מש"כ באגר"מ שם אות יב
- ³⁶ חכמת אדם בשערי צדק שער משפטי הארץ פי"א סעי' ה
- ³⁷ ועיין"ש מה שהאריך בדעת הרדב"ז דס"ל שהכותל הוא קיר העזרה ואכמ"ל
- ³⁸ שו"ת יביע אומר חלק ה – יו"ד סימן כו ועיין שו"ת צי"א שם וז"ל "אמנם בנוגע לכותל המערבי כבר נמנו ונמרו שאיננו מכותל העזרה כ"א כותל הר הבית, וכדכותב בספר עבודה תמה שער ב' וז"ל: היו פה זה מקרוב אנשים נאמנים ונכבדים ות"ח מירושלים עה"ק תובב"א ובתוכם הי' מופלג גדול בתורה, ודברתי עמם אודות הכותל המערבי וכולם פה אחד ענו ואמרו שאין להם שום ספק כעת, והוא מוסכם אצל כולם בין ספרדים בין אשכנזים, שהכותל המערבי אינו לא מן ההיכל ולא מן העזרה רק מהר הבית עכ"ל.
- ³⁹ הרב אביגדור הלוי נבנצאל שליט"א בספר ביצחק יקרא הנדפס על המ"ב בקונטרס ההנהגות הלכות צבור אות לה בשם הגרש"ז אוירבך
- ⁴⁰ הרב אביגדור הלוי נבנצאל שליט"א וכתב ארבע טעמים בדבר א. הקב"ה שומע תפילה ולמה לכתוב לו ? ב. חשש מעילה באבן הכותל ג. חשש מגע מומאה באבני הכותל ד. חשש כניסה במומאה בין אבני הכותל ועיין שו"ת מנחת שלמה שם באריכות אם מותר להכניס ידיו לנקבים שבכותל המערבי ותלוי בדין ביאה במקצת וכתב שלדעת הרמב"ם דביאה במקצת אינו אלא איסור מדרבנן אפשר במכניס ידו ואינו יכול להכניס כל גופו מותר ולראב"ד שביאה במקצת מן התורה אסור אפילו הכנסת ידו ועיין שו"ת צי"א שם שכתב "וכמו"ב התלבטו הגדולים בהרדה על אודות אם מותר להכניס ידים בחורים שבכותל בהיות וביאה במקצת שמה ביאה ועובי החומה כלפנים, ונחלקו בדעותיהם מהם שאסרו באמת מעשות זאת, ומהם שהתירו מנימוקים שונים, (עיין שו"ת אבני נזר חיו"ד ח"ב סימנים ת"ג תנ"א תנ"ב ובמו"מ הארוך שהיה לנאון המחבר ז"ל עם הנאון בעל תורת חסד ז"ל, וספר משכנות לאביר יעקב ח"ב ומהמובא מדעת הנאון האדר"ת ז"ל בזה. ובספר מעשי למלך סופ"ת מה' בית הבחירה. עיי"ש).

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

כבר התבאר במסכת יומא דף מג: שקולא גדולה⁴¹ קבלו חז"ל שיש במעשה פרה מה שאינה בכל הקדשים ואף לא בתרומה, אלא כמעשר, והוא שטבול יום מותר במעשר ואסור בתרומה, העריב שמשו אוכל בתרומה, הביא כפרתו אוכל בקדשים. וכל מעשה פרה לא לבד שמחוסר כפורים מותר בה אלא אפילו טבול יום שלא העריב שמשו מותר בה בכל עשייתה⁴², ודבר זה קבלנו איש מפי איש עד משה מסיני מלימוד המקראות.

ולפיכך כל העוסקין⁴³ בפרה מתחלה ועד סוף שהיו טבולי יום, כשירים למעשה הפרה ולקדש ולהוות מאפרה, ואף ע"פ שעדיין לא העריב שמשו, שזה שנאמר בכל הפרשה איש טהור הוא הטהור למעשר שני אף על פי שאינו טהור לתרומה, עד שיעריב שמשו הרי זה טהור לפרה.

ז. מחוסר בגדים מנלן ... דאמר קרא וחגרת אותם אבנט אהרן ובניו ... בזמן שבגדיהם עליהם כהונתם עליהם אין בגדיהם עליהם אין כהונתם עליהם

כבר התבאר במסכת סנהדרין דף פג: ולעיל דף טו: שכה"ג ששימש⁴⁴ בפחות משמנה בגדים, וכהן הדיוט בפחות מארבעה עם עבדו פסלו וחיללו עבודתם.

וחייבין מיתה בידי שמים כזר, וזה נקרא במשנה מחוסר בגדים, דכתיב: בפרשת תצוה (שמות כט פסוק ט) וְחִגְרַתְּ אֹתָם אֲבָנִים אֶהְרֵן וּבְנֵי וְהִיָּתָה לָהֶם פְּהִיָּה לְחֻקַּת עוֹלָם וְגו', בזמן שבגדיהן עליהן כהונתן עליהם ובזמן שאין בגדיהן עליהן אין כהונתן עליהן לגבי עבודת המקדש והוי זרים, וכתיב

⁴¹ ערוך השולחן העתיד הלכות פרה אדומה סימן נה סעיף יח

⁴² והצדוקים ימח שמם שהולכים בדרכי לבם ומה שלמעלה משכלם אינם מאמינים, חלקו על דין זה ואומרים שמעשה פרה פסול בטבול יום וצריך הערב שמש, ולכן כדי להוציא מלבן של צדוקים היו החכמים מהדרים לעשותה רק בטבול יום וכך הנהיגו בכל הפרות. ותניא בתוספתא פ"ב שישמעאל בן פאבי עשה פעם במעורבי שמש ודן לפני חכמים אם בטבול יום כשר כ"ש במעורבי שמש ולא הניחהו חכמים כדי שלא להוציא לעז על פרות הקודמים ושפכוה ועשו אחרת בטבולי יום, ומפני קולא זו נדרוה בחומרות אחרות שלא נמצא בכל הקדשים כדי שלא יזלזלו בה.

⁴³ רמב"ם שם פרק א הלכה יג

⁴⁴ ערוך השולחן העתיד הלכות כלי המקדש סימן לא סעיף ו - ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

(במדבר א פסוק נא, ג פסוק י לח, יח פסוק ז) וְהָזָר הִקְרַב יוֹמָת, ואפילו אם חסר בגד אחד מבגדיהם הוויין מחוסר בגדים.

וכשם שמחוסר בגדים חייב מיתה, וק"ו שמחלל העבודה, כמו כן ייתור בגדים דכל יתר כנטול דמי, כגון שלבש שני כתנות או שני אבנטים, או כהן הדיוט שלבש בגדי כה"ג ועבד עבודתו פסולה וחייב מיתה בידי שמים. ויתור בגדים מקרי אפילו בגד שלא מבגדי כהונה, ואפילו שלא במקום בגדי הכהונה.

אסור לכהן לעבוד מחוסר בגדים, אפילו עבודה שאינה מעכבת את כפרת הקרבן⁴⁵.

ח. מנין לשתויי יין שאם עבד חילל תלמוד לומר יין ושכר אל תשת וגו' ולהבדיל בין הקודש ובין החול

עוד התבאר שם שכל כהן הכשר⁴⁶ לעבודה אם שתה יין או שאר משקין המשכרים⁴⁷ אפילו מן החלב או מן הדבילה אסור לו להכנס⁴⁸ מן המזבח ולפנים ואם נכנס והוא שתוי יין או שכור משאר משקים המשכרין אע"פ שלא עבד עבודה הרי זה לוקה הואיל והוא ראוי לעבודה ונכנס בשעת העבודה מנוול ככה הרי הוא מוזהר שלא יכנס. וי"א⁴⁹ שאין בו מלקות אלא אסור מדרבנן⁵⁰.

⁴⁵ זבחים יח ע"א. ונלמד שם ממ"ש 'ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח' (ויקרא א ז), ודרשו 'הכהן', – בכיהוננו, מלמד שהכהן גדול שלבש בגדי כהן הדיוט ועבד עבודתו פסולה וכו"כ בתורת כהנים שם], דהיינו שבשעה שהוא מלובש בגדיו הוא נקרא אהרן הכהן ולא כשהוא לבוש בגדי הדיוט [רש"י זבחים שם]. והרי נתינת האש אינה מעכבת את הכפרה, ואעפ"כ אסור לכהן לעבוד כשהוא מחוסר בגדים.

⁴⁶ רמב"ם ביאת המקדש פ"א ה"א ב והמ"ו

⁴⁷ עיין בערוה"ש סעי' יט שאין שיעור בשתיה בשאר משקין אלא כל ששתה והשתכר מזה אסור ועיין לקמן גבי שיעור היין

⁴⁸ כאן לא כתב להכנס לעבוד כיון שאזהרה איכא בעצם הכניסה וכדלקמן

⁴⁹ השנת הראב"ד שם

⁵⁰ וז"ל שם "זה לא מצאתיו אלא כשהוא קרב למזבח שכך שנו בתורת כהנים בבאכס אל אהל מועד אין לי אלא אהל מועד מנין לעשות מזבח כאהל מועד ת"ל אתה ובניך אתך וגו' וכן יציאה כביאה מאתך מ"מ מזבח קאמר אבל לפנים מן המזבח מעלות דרבנן הם ואין בהן מלקות ולא מיתה" וכן דעת תוס' כריתות יג ע"ב ד"ה ונכנס ודעת הרמב"ם כביומא מד ע"ב דבין מזבח לאולם מעלות דאורייתא נינהו והדיחוי בגמ' דיחוי בעלמא הוא כדרך הש"ס (ערוה"ש הל' בית המקדש סי' יד סעי' כט) ועיין בכסף משנה ובנו"כ על הרמב"ם שהאריכו בביאור הסוגיות לדעת הרמב"ם והראב"ד ואכמ"ל

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ואם נכנס⁵¹ שתוי יין ועבד לוקה⁵², ועבודתו פסולה וחייב מיתה בידי שמים, שנאמר (ויקרא י פסוק ט) יין וישכר אל תשת אתה ובניך אתך בבאכם אל אהל מועד ולא תמתו ודין הנכנס ככה מן המזבח ולפנים ודין היוצא משם אחד הוא, כיצד כגון ששתה רביעית יין בין האולם ולמזבח ויצא לוקה וכן אם עבד ביציאתו חייב מיתה⁵³.

⁵¹ שם ה"א והט"ז

⁵² סנהדרין פי"ט ה"ב

⁵³ סמ"ג ל"ת ש הביא מתורת כהנים "אין לי אלא בביאה מניין אף ביציאה תלמוד לומר אתה ובניך פי' אפילו אחד מהן יוצא, מניין לעשות המזבח כאהל מועד תלמוד לומר אתה ובניך פי' בדבר שאתה ובניך חלוקין משאר ישראל, רבי אומר נאמר כאן בבאכם אל אהל מועד ונאמר בקדוש ידים ורגלים בבואם אל אהל מועד מה להלן עשה גישת מזבח כביאת אהל מועד ועשה בו יציאה כביאה אף כאן כן"

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

